

70
8. sept.

21. gr.

Ráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði um gerð, notkun og skoðun bifreiða og annað það, er þarf til að gera umferð örugga.

22. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 56, 14. júní 1929.

23. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gefið á Sorgenfrihöll, 8. september 1931.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Tryggvi Þórhallsson.

71
8. sept.

L Ö G

um

verkamannabústaði.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt 6. gr. laga, dagsettra í dag, um breyting á lögum nr. 45 1929, um verkamannabústaði, höfum látið fella texta þeirra inn í meginmál laga um verkamannabústaði, nr. 45 1929, og gefum þau hérmeð út þannig breytt.

1. gr.

Stofna skal byggingarsjóð í kaupstöðum og kauptúnum, til þess að lána til íbúðarhúsbygginga samkvæmt skilyrðum þeim, sem lög þessi setja, enda hafi verið færð rök að því fyrir atvinnumálaráðherra af 5 manna nefnd í kaupstöðum og 3 manna nefnd í kauptúnum, að þörf sé slíkrar opinberrar aðstoðar. Nefndir

Þessar skulu kosnar hlutbundnum kosningum af hlutaðeigandi bæjar- eða sveitarstjórn.

71
8. sept.

2. gr.

Nú er stofnaður byggingarsjóður samkvæmt 1. gr., og aflast honum þá fé sem hér segir:

1. Ríkissjóður leggur í sjóðinn árlega upphæð, sem svarar til tveggja króna fyrir hvern íbúa kaupstaðarins, í fyrsta skipti 1932.
2. Bæjarsjóður og sveitarsjóður leggja í sjóðinn árlega upphæð, sem svarar til tveggja króna fyrir hvern íbúa kaupstaðarins eða kaupsins, í fyrsta skipti 1932.
3. Ennfremur getur sjóðurinn tekið lán til útlánsstarfsemi sinnar. Lánin ábyrgist ríkissjóður með bankaábyrgð hlutaðeigandi bæjarsjóðs eða sveitarsjóðs. Lánin má taka í erlendri mynt og gefa út skuldabréf fyrir þeim, er hljóði á upphæðir, er ríkisstjórnin samþykkir.

Nú er kaupsins aðeins hluti úr hreppi, og skal þá tillagi sveitarsjóðs til byggingarsjóðs jafnað niður á íbúa kaupsins, þá, sem gjaldskyldir eru til sveitarsjóðs, eftir sömu reglu og útsvörum.

3. gr.

Byggingarsjóður veitir lán til byggingarféлага, sem reist eru á samvinnu-grundvelli, til þess að koma upp íbúðum fyrir félagsmenn sína.

Lán þessi skulu tryggð með fyrsta veðrétti í húsum og lóðarréttindum, allt að 60% af virðingarverði eignarinnar. Ennfremur veitir byggingarsjóður lán gegn 2. veðrétti í eignunum, þó þannig, að samanlagður fyrsti og annar veðréttur nemi ekki meiri fjárhæð en 85% af kostnaðarverði eignarinnar. Byggingarsjóður veitir lánin affallalaus og ávaxtist og endurborgist þau með jöfnum greiðslum, þannig að árlegt gjald sé 6% af allri lánsupphæðinni í 42 ár.

4. gr.

Byggingarsjóðurinn skal jafnan vera í handbæru fé í banka eða sparisjóði, þar sem ávaxta má fé ómyndugra, að svo miklu leyti sem honum er ekki varið til útlána.

5. gr.

Byggingarfélag hafa rétt til að fá lán úr byggingarsjóði samkv. 3 gr., ef þau fullnægja eftirfarandi skilyrðum:

1. að byggingarfélagið komi upp byggingum fyrir félagsmenn sína.
2. að húsin séu gerð úr varanlegu efni, með tveggja og þriggja herbergja íbúðum auk eldhúss og geymslu, með venjulegum nútímaþægindum og sérstökum bletti handa hverri íbúð, eða sameiginlegum velli handa sambyggingum, en að öðru leyti sé fyrirkomulag bygginganna samþykkt af atvinnumálaráðuneytinu.

- 71** 3. að félagsmenn séu fjárráða, heimilisfastir innan kaupstaðarins eða kaupsþúns-
8. sept. ins og hafi eigi haft yfir 4000 króna árstekjur, miðað við meðaltal 3 síðustu
ára, að viðbættum 300 krónum fyrir hvern ómaga, þó ekki samtals yfir
5500 króna árstekjur, né yfir 5000 króna eignir.
4. að íbúðirnar séu seldar félagsmönnum fyrir það verð, sem þær kosta bygg-
ingarfélagið, gegn a. m. k. 15% útborgun, og með sömu lánskjörum á eftir-
stöðvum kaupverðsins sem félagið nýtur hjá byggingarsjóði.
5. að byggingarnar séu reistar á lóðum, sem kaupstaðirnir eða ríkið eiga eða
leigja, og sé ársleigan metin reglulega á 5—10 ára fresti. Þegar um sambygg-
ingu er að ræða, skal lóðarleigunni jafnað niður eftir eignarhlutföllum í
byggingunni.
6. að ákveðið sé í samþykktum félagsins, að enginn, sem keypt hefir íbúð af
félaginu, megi selja hana, nema stjórn byggingarfélagsins hafi áður hafnað
forkaupsrétti félagsins vegna, og ekki framleigja nema með leyfi stjórnar fé-
lagsins. Söluverð slíkrar íbúðar má ekki vera hærra en síðasta kaupverð henn-
ar, að viðbættu virðingarverði þeirra endurbóta, sem á hafa verið gerðar eftir
að síðasta sala fór fram, en að frádreginni hæfilegri fyrningu, hvorttveggja
samkvæmt mati dómkvaddra manna. Sé um framleigu að ræða, ákveður
stjórn félagsins, hve há leigan megi vera, og miðast hún við raunverulegan
kostnað eiganda, samkv. mati, af íbúðinni eða hluta hennar, sem leigður er.
7. að settar séu reglur í reglugerð, sem staðfest sé af atvinnu- og samgöngu-
málaráðuneytinu, um viðhald húsanna, og skal stjórn félagsins hafa eftirlit
með því. Þegar um sambyggingu er að ræða, skal kostnaður við viðhald hús-
anna hið ytra lagður á bygginguna í heild, en síðan jafnað niður á eigendur
eftir eignarhlutföllum þeirra í byggingunni, en viðhald hið innra á hverri
íbúð skal hún bera. Um sameiginleg tæki innanhúss í sambyggingu, svo sem
leiðslur allar og hitunartæki, fer eftir því, sem segir í reglugerðinni.
8. að stjórn byggingarsjóðsins hafi fallizt á samþykktir félagsins og það full-
nægi að öðru leyti skilyrðum þeim, sem atvinnu- og samgöngumálaráðu-
neytið setur fyrir viðurkenningu slíkra félaga.

6. gr.

Byggingarfélagi, sem kemur upp sambyggingum, er heimilt að eiga til
frambúðar sameiginlegt miðstöðvarhús og þvottahús fyrir margar íbúðir, hús-
næði fyrir fasta starfsmenn félagsins og fyrir matvöruverzlun. Ákvæði skulu
sett í reglugerð, er um getur í 5. gr. 7. lið, um þátttöku eigenda íbúðanna í kostn-
aði, sem af þessu hlýzt.

7. gr.

Í stjórn byggingarsjóðs hvers kaupstaðar eða kaupsþúns skulu vera 3 menn.
Séu tveir þeirra kosnir með hlutfallskosningu af hlutaðeigandi bæjarstjórn eða
sveitarstjórn til 4 ára í senn, en einn skipaður af atvinnu- og samgöngumálaráðu-
neytinu til jafnlangs tíma, og er hann formaður sjóðsstjórnarinnar. Stjórnin

hefir á hendi allar fjárreiður sjóðsins, lántökur og lánveitingar úr honum samkvæmt reglugerð, er atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið setur. Greiðast laun hennar úr rikissjóði og ákveður atvinnumálaráðherra þau, en annan kostnað greiðir byggingarsjóður.

71
8. sept.

8. gr.

Ársreikningar byggingarfélags skulu ætíð lagðir fyrir stjórn byggingarsjóðs til athugunar, og getur hún krafizt allra skýrslna um hag og rekstur félagsins, meðan nokkuð stendur eftir af láni því, er veitt hefir verið til bygginganna.

Ríkisstjórnin úrskurðar reikninga byggingarsjóðs, en bæjarstjórn eða sveitarstjórn kys tvo endurskoðendur þeirra með hlutfallskosningu til eins árs í senn.

9. gr.

Nú er ekkert byggingarfélag til í kaupstaðnum eða kauptúninu, sem lán fær úr byggingarsjóði, og er þá bæjarstjórn eða sveitarstjórn heimilt að ákveða, að bæjarfélagið eða sveitarfélagið komi upp byggingunum, og hefir það þá sömu réttindi og skyldur sem byggingarfélag samkvæmt lögum þessum.

10. gr.

Ríkisstjórnin lætur gera fyrirmyndar upprætti að húsum félagsmanna, bæði sérbyggingum og sambyggingum, til afnota fyrir byggingarfélög. Sömu leiðis setur hún, í samráði við hlutaðeigandi bæjar- eða sveitarstjórnir öruggt eftirlit með framkvæmdum byggingarfélaga, sem starfa samkvæmt lögum þessum.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Gefið á Sorgenfrihöll, 8. september 1931.

Christian R.
(L. S.)

Tryggvi Þórhallsson.